

מאזן חייו

"נייטיב" מירושלים במערכות
הבריאות והביטחון"
פרופ' דן מיכאלי

משרד הביטחון - ההוצאה לאור, 2006,
עמ' 207

פרופ' ערן דולב

שבועות מספר לפני פטירתו שלא בעתה, אך כה צפויה, הספיק פרופ' מיכאלי לראות את ספרו האוטוביוגרפי יוצא לאור. כאשר הגיע הספר לידי אחזני חיל: הכרתי את דני היטב זה עשרות שנים, ולהוצאת הספר היתה יכולה להיות רק משמעות אחת – דני עורך את מאזן חייו, כי הוא עומד לעזוב אותנו, והוא מודע לכך היטב.

בתפתח הדבר מגדיר פרופ' מיכאלי את ספרו כ"סיפור טוב" ייקטיבי וצר אופקים, אך "זהו הסיפור שלי". קריאת הספר מלמדת, כי אין זה רק סיפורו של דן מיכאלי יליד ירושלים. זהו סיפורה של תקופה מיוחדת במינה בתולדות עם ישראל ומדינת ישראל, וסיפורו של דור רב פעלים אשר הולך ונמוג.

אינני קורא אובייקטיבי בספרו של דני. הכרתי אותו לפני כמעט 50 שנה כשהגיע, כקצין הרפואה של חטיבת הצנחנים, לשכנע

תלמידי רפואה עתודאים בבית הספר לרפואה בירושלים להתנדב לצנחנים עם גיוסם כרופאים לצה"ל. מאז ובמשך שנים רבות לא נפרדו דרכינו: הן במחלקה הפנימית בתל-השומר בהנהלתו של ד"ר ברוך פדה והן בחיל הרפואה. על כן לא ייפלא, כי התייחסותי לספר הינה ברבדים שונים, אישיים, מערכתיים וציבוריים.

רוח האכפתיות

זהו לכאורה ספר זכרונות קלאסי: פרקי משפחה וילדות, עיצוב האופי והשאיפות בתקופת הבחירות, הקמת משפחה, הקריירה המקצועית המרשימה במערכות שונות, הרצון להיות מעורב ולהשפיע על החברה הישראלית המתהווה גם מעבר לתחום המקצועי הצר.

אך יש בספר הרבה יותר מזה: אלה הם זכרונותיו של רופא מעורב חברתית במלוא מובן המלה. מאז ומעולם היה נכון לתת הרבה יותר מאשר התבקש. עשה מעל ומעבר על מנת להשפיע בכיוונים שהאמין בהם, בדיאותיים, חברתיים ובטחוניים. נלחם על עקרונותיו אף במקרים שבהם היה ברור כי הפור כבר נפל. רופא-לוחם במערכות ישראל הצבאיות, כמו גם רופא-לוחם-אזרח הנאבק על דמות

מערכת הבריאות, הצדק החברתי והשלום עם שכנינו.

את סיפורו מספר דן מיכאלי בצניעות, בהגינות, עם קורטוב של הומור ולא מעט ראייה היסטורית. סיפורו רווי באכפתיות רבה, אולי אחת מתכונותיו הדומיננטיות, ובנאמנות איך-קץ לחבריו – מחברי ילדות שמעולם לא נפרד מהם, דרך חבריו בצה"ל, ועד לחבריו ולעמיתיו במערכות הבריאות השונות.

הקורא יכול שלא להסכים עם כמה מרעיונותיו של דני בתחור מים שונים, אך הוא אינו יכול להתעלם מרוח האכפתיות והצדק החברתי הנושבת מהם.

למי כתב תא"ל (מיל') פרופ' דן מיכאלי את ספרו? אני סבור שבתחילה הוא סיכם את חייו ופועלו עבור עצמו ועבור הקרובים לו. בהמשך גילה, כי לחומר שכתב יש חשיבות גם מעבר לסיפורו האישי. דני מעולם לא חפץ בפופולריות הבאה על חשבון האמת, ולכן בסיפורו לא "עיגל פינות" והביא את הדברים כפי שזכר אותם, ללא כחל ושרק. משום כך סיפורו של דני מיכאלי, גם אם הוא סיפור סובייקטיבי, הוא סיפור אמיתי. לרבים, רופאים כאחרים, אלה שהכירו את פרופ' מיכאלי ואלה שלא זכו, יש מה ללמוד ממנו, מהחיים ומהמעשים המתוארים בו.

שבועות מספר לפני פטירתו,
הספיק פרופ' מיכאלי לראות את
ספרו האוטוביוגרפי יוצא
לאור. את סיפורו הוא מספר
בצניעות, בהגינות, עם קורטוב של
הומור ולא מעט ראייה היסטורית.
זכרונותיו של רופא מעורב
חברתית במלוא מובן המלה

